

DUMINECA

Organ de propagandă religioasă și morală
și organ informativ al AGRU-lui din Eparhia Maramureșului

Bucuroș de distribuire: Librăria Asociațiunii Sighet, Piața Unirii No. 25

Apare în fiecare Duminică.

Prețul unui exemplar: 1 Leu

Vitezda eternă

Intâmplarea Evangheliei cu slăbănogul, care nu s'a vindecat în treizeci și opt ani, pentru că n'a putut să ajungă în apa scaldătoare ca cel dintâi după turburarea ei, se repetă din zi în zi. Și azi, toate reușitele depind de viteza care o putem desvolta în ajungerea lor. Și azi, vedem la intrarea spitalelor bolnavi, primirea cărora este refuzată în lipsa de locuri ocupate cu persoane poate mai puțin bolnave. Și azi, vedem oameni luptând în întreaga lor viață pentru un scop și când cred că l-au atins, văd că altul deja a cules fructele năzuințelor lor. Câte nădejdi se înzădărnicesc pentru o mică întârziere! Câte recompense ajung la loc greșit pentru că altul a avut mai bune mijloace de comunicație! Și câte vieți sunt zdrobite, pentru că

multe persoane au bunul simț ca să nu poată strivi pe alții!

Parcă totdeauna suntem în Ierusalim, la Vitezda, așa de mult vrea fiecare să ajungă cel dintâi. Dumnezeu dăruiește în marea lui milă nespuse de multe omului, dar oamenii după timpuri și modă să îmbulzesc toți la un singur dar, punând la o parte pe aceia care au într'adevăr nevoie de el și lăsând neexploatate cele menite lor.

Creștinul catolic, care ști să se grăbească, trebuie în goana aceasta după fructul de aur a succesului să ia în considerație și pe semenii săi. El niciodată nu va alerga numai ca să zădărnicească năzuințele altora. Când va afla persoane mai mult avizate la vreun bun decât el, le va face drum și el va rămâne mai îndărăt. El nu va secera spicurile așteptărilor altora! Scurt:

Când va afla unul, mai bolnav decât el, îl va lăsa să intre cel dintâi în apa Vitezdei.

Iar creștinul catolic, care așteaptă de mult în foisoarele Vitezdei, trebuie să știe că suprema vindecare și mângâiere numai dela Acela poate aștepta care a zis slăbănogului: „Scoală, ia-ți patul tău și umblă“.

I. B.

A apărut:

„Fecioara înțeleaptă“

de Dr. Irina Berinde. Se poate comanda pentru 25 Lei la Librăria Asociațiunii-Sighet sau la autoare Sighet Str. Dr. Ilie Mariș

33.

Datoria mamelor.

...Și iată doi bărbați au stat înaintea lor, în veșminte strălucitoare și au zis către ele: „ce căutați pe cel viu cu cei morți? Nu este aici, ci s'a sculat; aduceți-vă aminte, cum a zis vouă încă fiind în Galileea. Și ș'au adus aminte de cuvintele Lui. Și întorcându-se dela mormânt, spus-au acestea toate celor unsprezece și tuturor celorlalți”.

* * *

Strălucit semn de atențiune a dat femeii Domnul, căci mironosișelor cari în zorii zilei grăbeau spre mormânt cu mirisme, li s'a arătat întâi după *Inviere*.

Dar *Doamna noastră?*, *Sfânta Fecioară Maria?* „*Ea*“ a născut *Invierea noastră*. Femeile să-și poarte inima și ochii spre *Dânsa* și să înțeleagă marea *Demnitate* cu care le investeste pe toate: ea pune în mâna femeilor viitorul omenirii.

Femea are responsabilitatea societății; ea trebuie să crească, să educe pe copil, pe viitorul membru al societății, să fie nestinsă în el credința în *Dumnezeu*, iubirea de *Domnul*, de aproapele.

De câte-ori într'o epocă se înstăpânește sălbătăcia, frigul inimii, necredința, de atâtea-ori femeia își are aici partea ei de responsabilitate.

Și oare nu trăim într'asemenea epocă când sufletele, mai cu seamă cele tinere, ca niciodată sunt expuse peirii?

Femea, mai cu seamă mama e marea speranță a lumii.

Dânsa e aceea care trebuie să întărească copilul cu știință și dragoste, dânsa e aceea care trebuie să întărească puterea sufletului asupra trupului, căci zice sf. Pavel (Romani 6, 11): „să nu împărățască dară păcatul în trupul vostru cel muritor, ca să-l ascultați întru poftele lui”. Sau (8, 13): „căci de veți viețui după trup, veți muri; iar de veți omori cu spiritul faptele trupului, veți fi vii.

Intr'adevăr două vieți ne sunt hărăzite a le trăi simultan: viața naturii pe care am căpătat-o din oameni, și viața harului pe care *Dumnezeu* ne-o dă prin sfințele învățături. În eterna noastră devenire mereu simțim nevoia de a ne ruga și a cere *Celui Prea Înalt* să ne arăte calea noastră așa după cum o cerea *David* în rugăciune: *Doamne, fă-mă, să cunosc calea pe care trebuie să merg*”.

Rugăciunea lui *David* trebuie să fie rugăciunea mamei, căci ea e primul sprijin al copilului. *Țelul* căii noastre ne interesează, decide. Suntem liberi de a o alege, căci rugăciunea domnească spune: „*Doamne, fă-se voia ta!*”

Lumina milei dumnezeiești ne arată că *EL* din afundul veacurilor e creatorul nostru; dela *Dânsul* purcedem și la *Dânsul* ne întoarcem; acesta-i drumul pe care ni-l învață *cosmosul* întreg în mișcările lui.

Viața noastră pământească trebuie s'o legăm de cea supranaturală, trebuie iluminată de ea, căci ce folos este omului

de-ar dobândi lumea toată iară sufletul său își va pierde?”

Lupta mamei trebuie să tindă de a face din copilul ei nu numai un intelectual, un specialist, un profesionist plugar ori meseriaș ci înainte de toate o ființă învăluită din toate părțile de *Cristos*. În lumina adevărilor creștine, trebuie să-i formeze conștiința, acest îndreptar luminos, divin atât în mijlocul singurății cât și în mijlocul mulțimii, să-i formeze caracterul, atitudinea printre oameni, printre durerile și bucuriile lor, deprinderea reacțiunii nobile, generoase, neșovăitoare. O mamă care nu vrea fericirea copilului în felul cum o concepe *credința creștină*, nu e vrednică de numele de mamă căci ea nu vrea să facă din copilul ei element de înoire, de înălțare în micul colț de umanitate în care trăește, *al patriei*. Cu cât cetățeanul ține trupul în ascultarea sufletului, cu cât se ține în sobritate, în îndeplinirea cât mai desăvârșită a datoriilor zi de zi, pe cât se deprinde a le face bine pe toate cele mărunte, pe cât își calcă în picioare spiritul disolvant al orgoliului, al neascultării, al impurității, al tandălelii, pe atât patria se înalță.

Dar pentru aceasta mama trebuie să iubească cu adevărat *Cerul* și să priviască spre modelul ei: *Maria*, născătoarea vieții.

O. C.

Pentru comitet răspunde: Titu Berinde

Pentru ce ne trebuie azi sf. Euharistia?

Azi întrebarea este pusă: Vrei să fii prietenul lui Dumnezeu sau dușmanul Lui? Peste puțin timp ți se va pune și ție aceasta întrebare în modul cel mai precis. Trebuie să te arieți pe față. Dacă ești prietenul lui Dumnezeu, pentru ce nu iubești pe Isus Euharisticul? Dacă trebuie să te jertfești pentru credință, pentru ce nu te cumineci, ca să devii tare? Dacă-L mărturisești pe Hristos în fața oamenilor, pentru ce nu te închini Lui, când stă pe tronul său regesc, în sta Euharistie?

Decât azi, în vremea neopăgânismului, mai decăzut a fost omul, când Isus s'a născut. Era închinător de idoli, impietrit la inimă și desfrânat. Și au plecat apostolii cu lumina și căldura focului Rusaliilor. Idolii au căzut, în locul lor s'au ridicat altarele adevăratului Dumnezeu, eroii iubirii deapropelui au încunjurat focul sacru, mulți, foarte mulți, au rămas curați pentru toată viața lor. Și dacă au venit persecuțiile, în decursul celor 300 de ani 11 milioane au știut muri pentru Hristos. Cum au devenit în timp așa de scurt creștini atât de infocați? Prin cuminecarea zilnică. Atunci a fost credință, iubire, curățenie, spirit de jertfă, viață familiară fericită, veselie sufletească și pace.

Mulți trăiesc viață spirituală, totuși nu găsesc calea cea adevărată. Acestora le spun: „Eu sunt vița, voi mlădițele... ră-

mâneți în mine, și eu întru voi... rămâneți în dragostea mea!” Viața creștină nu este filosofie înaltă, deși știința este de mare folos, ci este dragostea. Răbdarea, umilința, tăria, curățenia, lepădarea de sine sunt necesare, dar începutul și capătul creștinismului este: iubirea. De unde să luăm aseasta iubire? Din inima lui Isus. Și unde-i Isus Domnul? Caută-L acolo, unde îl poți găsi, în sfânta Euharistie. Te cheamă: Veniți la mine toți...! Frate, vrei să iubești, vrei să te unești cu Dumnezeu? Decât toate jertfele și rugăciunile tale,

Fiți cu grijă, fraților!

Francois Mauriac, un scriitor catolic și un mare gânditor a scris o carte plină de idei serioase. Cartea se ocupă cu împrejurările între cari s'a putut naște situația atât de nefericită din Spania de azi. Deși cartea se ocupă exclusiv cu situația spaniolă, cuprinde totuși mult, ce trebuie să ne pună pe gânduri și să ne servească de învățătură.

Malraux un comunist încarnat, întreabă cu ironie, pentru ce revoluția socială, chiar în Rusia ortodoxă și atât de religioasă și în Spania atât de catolică a produs reacțiune atât de îngrozitoare? Mauriac răspunde: rușilor și spaniolilor li s'a spus, că nu este Dumnezeu. „Atunci totul e permis” și au

sunt mai de folos sfintele Liturgii și cuminecarea. Doar aveți porunca expresă a lui Isus: Luați mâncăți... Beți dintru aceasta toți! Mai mult: de nu veți mânca Trupul Fiului Omului și de nu veți bea Sângele Lui nu veți avea viață întru voi. Dacă nu mânânci, slăbești, nu poți munci. De trupul tău te îngrijești. De ce e atât de anemică viața, de ce acest trai neroditor?

Sf. apostol Ioan, bătrânul evangelist a dictat unui prieten aceste cuvinte: „Dumnezeu este iubirea”. Se cutremură sufletul omului. Natura iubirii este, ca să unească pe cei ce se iubesc. Iubirea este pe altar, prin scump sângele său te-a renăscut, te nutrește, ca să Te poată duce în împărăția Tatălui său.

zis rușii și spaniolii. Cugetul, că Dumnezeu nu există, a deschis cel mai înfricoșător abiz în inima acestor popoare, până atunci atât de religioase, căci ele s'au temut numai de Dumnezeu, dar nu L-au iubit! Așa a fost în Rusia și așa este în Spania, unde numai frica de Dumnezeu a încătușat intrucâtva pornirile barbare și patimile omeniești. Dacă preoțimea spaniolă — zice Mauriac — ar recâștiga puterea asupra turmei nefericite, ar trebui să se silească, ca să arate poporului nu numai pe Dumnezeul înfricoșător în mânia, ci și pe Dumnezeul iubirii, care iubire cere. Ar trebui să planteze mai adânc creștinismul în suflete. Va trebui să țină la suprafață dorul după adevăr și dreptate în cadrele unui creștinism activ,

dărâmand barierele sociale, atât de pronunțate până acumă în Spania. Ne grăbim a stabili—zice Mauriac — că ori cât de mare să fie răspunderea Clerului spaniol: nime nu are dreptul ca să arunce cu piatră asupra acelei preoțimi, care până azi are 16.000 de martiri! Clerul spaniol și-a făcut canonul, să dea Domnul, ca greșelile noastre să nu pretindă dela noi canon atât de îngrozitor!

În Spania trebuie căutați pe cei păcătoși în toate castele și în toate partidele. Poporul spaniol numai așa se va ridica din nou, dacă toate clasele sociale și toate partidele vor recunoaște partea lor de responsabilitate din acel păcat colectiv, pe care l-au săvârșit cu toții. Vor trebui să fie trași la socoteală nu numai preoțimea, dar dela extrema stânga, până la extrema dreapta toți aceia, cari au avut putere sau posibilitate de a influența asupra sufletului și modului de gândire a poporului și cari au păcătuit cu faptul și cu neglijența față de el.

Inaugurarea colegiului românesc din Roma. Cu mare solemnitate s'a sfințit în Dumineca Tomii biserica colegiului românesc din Roma. Au participat toți Preasfinții Episcopi ai noștri în frunte cu I. Preasfințitul Mitropolit Alexandru. Au participat la aceasta solemnitate 10 cardinali și alți mulți demnitari bisericești, cum și miniștri români pe lângă Vatican și guvernul italian. Cu aceasta ocazie au fost hirotoniți trei

clerici, (unul din leudul Maramureșului).

După terminarea stei Liturghii s'a inaugurat colegiul românesc pentru clericii noștri. Sala festivă a institutului s'a umplut de lume multă în frunte cu cardinalul: Gasparri și alți cardinali.

Au cuvântul Mons. Dell'Acqua rectorul colegiului și I. C. S. Alexandru Nicolescu mitropolitul nostru.

Numele colegiului dăruit de Preafericitul Părinte neamului nostru este: „Pio Romeno“.

* * *

Brutalitate. În parohia Silagiul din Banat s'a întâmplat cazul, că la sfințirea unei troițe din mijlocul satului, jandarmii nu se știe din a cui ordin, au provocat un scandal, cum rar se mai întâmplă. Anume jandarmii au voit să împiedece săvârșirea sfințirii sf. Cruci de preotul nostru. Jandarmii au somat mulțimea adunată la solemnitate ca să se împrăștie, cum însă poporul în frunte cu preotul Ioan Cizmașiu a găsit nemotivată somația jandarmilor — nu s'a supus, — ei jandarmii, apărătorii ordinei au sărit la preot, l'au împins brutal și au răsturnat masa cu evangelia, crucea și cu cele ce erau pe ea. Pe urmă apoi, cu arme încărcate și îndreptate asupra preotului și mulțimii au repetat somația, cum însă nici la nu rezultat nu au ajuns, au luat-o la sănătoasa.

Chestiunea e la judecătorie, spre bucuria dușmanilor comuni.

* * *

Ciudățeni. Între cadavrele neîngropate încă, a unei secții

a frontului basc din Spania, s'a găsit și trupul neînsuflăit al unei femei tinere de 26 de ani. După certificatele aflate asupra ei s'a stabilit, că este belgiană și în viață a comandat o unitate din miliția bască. Aceasta mică știre, culeasă dintr'un ziar străin este chipul zguduitor al timpurilor de azi, desbrăcate de orice simț omenesc. O femeie a cărei loc este acasă, în familie, lângă copii, merge în țară străină, ca să comande un detașament roșu. Cu drept cuvânt ne întrebăm, pânăcând și până unde va mai mâna politica omenirea cătră nefericire?

Dar ce deosebire este între aceasta femeie sătoasă de sânge și între sora Pilar superioara surorilor carmelite din Limonar în Spania. Aceasta îmbrăcată în haine militare, în timpul ce orașul Malaga a fost ocupat de armatele roșii, a mântuit viața a 18 preoți. De 18 ori a intrat travestită în soldat în inchișoarea militară și cu fiecare ocazie a salvat câte un preot, fără ca să fie descoperită. Dumnezeu a ajutat-o!

* * *

Paștile în Rusia. E cunoscut că anul acesta Paștile s'au sărbătorit în biserica orientală în ziua de 2 Mai. Sâmbăta mare — în Rusia — este ținută de credincioși cu aceeași religiozitate cași Vinerea Patimilor și ziua Învierii. Dar iată buclucul! Ziua de 1 Mai (în acest an data Sâmbetii mari) este în Rusia sărbătoarea statului. Ca aceasta sărbătoare a statului să nu se „profaneze“ s'a dat în întreaga bolșevicia un ordin sever, ca clopotelul de Paști pot suna numai până la orele 7

dimineața. Tineretul comunist și asociațiile ateiste au organizat în liber diferite producții, ca să rețină poporul dela cercetarea serviciului divin. În orașele mai mari s'au aprins focuri uriașe „antipaschale”. În urma unor producții în timpul sf. Liturghii, copiii au fost opriți cu desăvârșire dela orice influență religioasă.

Biserici în clădire în Maramureș. Pe lângă mizeria atotstăpânitoare în Maramureș în mai multe parohii avem biserici în construcție. Mișcarea aceasta izvorește din necesitatea de a înlocui vechile biseri cuțe de lemn, cu desăvârșire neincăpătoare, cu altele, care se poată cuprinde mulțimea credincioșilor treziți din letargia lor sufletească de noul suflu predicat cu atâta duh de vrednicii preoți, adevărați soldați eroi ai marelui războiu spiritual de acum. Este de remarcat, cum unele dintre ele se clădesc fără sprijinul nimănui. Așa în Nănești zidirea s'a început în anul trecut sub conducerea Preacuviosului *Lucian Pop* și este continuat și terminat de *Păr. Petru Pop*, te miri cum, cu ce mijloace și cu a cui ajutor? Cum suntem informați în vara aceasta și clădirea din *Văleni* va ajunge sub acoperiș.

Clădirile monumentale din *Rona de jos* și *Rozavlea* se vor termina și ele, căci preoții muncesc din greu, ca să poată aduna fondurile necesare. O frumoasă biserică se clădește în *Oncești*, singura, pentru care sunt asigurate fondurile de lipsă.

* * *

Sărmanii rătăciți deșinuți în

penitenciarul din Sighet au avut și ei bucuria lor de sf. Paști. Congregația Mariană a doamnelor din Sighet a adunat alimente și bani, ca în ziua „bucuriei pentru învierea Domnului” să aibă hrană bună, dar mai ales mângăierea sufletească, că mai sunt suflete, cari au pătruns adâncul înțeles al cuvintelor lui Isus: nu am venit să chem pe cei dreți, ci pe cei păcătoși la pocăință.

Cronica săptămânei.

Prima cuminecare. În Sighet cu sânguință continuă pregătirea copiilor pentru prima cuminecare. În sfârșit au înțeles și părinții marea însemnătate a acestor cursuri, care se țin în fiecare zi între orele 5—6. Cursurile sunt cercetate în modul cel mai regulat de 129 de copii. Singura greutate este pricinuită de împrejurarea, că se întâmplă des, că programele școlare (sădirea pomilor, străjerie) sunt fixate pe acelaș ceas. Copiii în aceste zile stau la indoială, deoparte școala, de alta parte dragostea, ce o arată, față de aceste cursuri. Ar fi bine, ca domniile directori școlari să ia măsuri, ca timpul fixat pentru pregătire să-l lase liber. Pentru folosul copiilor, al părinților și al școlii.

Știri interesante sosesc din Rusia despre arestarea lui *Iagoda* fostul șef atotputernic al G. P. U. (serviciul de siguranță). Percheziția făcută la locuința lui *Iagoda* a scos la iveală lucruri interesante. În dulapuri

secrete și alte ascunzișuri s'au găsit cantități neînchipuite de aur, de pietrii scumpe, și bani forte, De fiecare bucată se lipește sângele sărmanelor jertfe, deși luciul palid și piatra strălucitoare rece nu au trădat pe ucigaș. În pivnițe și cămări s'au găsit movile întregi din mâncările cele mai alese, beuturi străine și sute de sticle de șampanie franceză; cu un cuvânt totul, ce poate dori un om al simjurilor. Așa *Iagoda*, cu numele său *Hersch Lehuda*, a trăit bine, neconturbat de mizeria, de care suferă marea mulțime a „*Raiului bolșevic*”. Ce deosebire între *Salazar* și *Iagoda*! *Salazar*, dictatorul portughez are 2 camere oneste și este sărac!

Enciclicele Papale îndreptate contra comunismului și contra rătăcirilor naționalismului păgân din Germania au lăsat urme adânci. Răspunsul Rusiei a fost acela, la care s'a așteptat lumea: brutal și neomenos. În Germania catolicii au primit noi puteri. Când de pe toate amvoanele bisericilor germane — în *Duminea Floriilor* — au răsunat cuvintele papale, fiecare german cu mulțumire a simțit, că Părintele creștinătății la el să cugetă, cu el se luptă și pentru el veghiază. Mai ales lumea mireană a simțit o adâncă mulțumire, știind, că jertfele grele făcute, sunt recunoscute și oficial din partea Bisericii. În acele clipe înălțătoare au simțit ei întru adevăr că sunt membrii Bisericii neînvine, care triumfează în pofida tuturor persecuțiilor și că sunt chemați ca să ducă la bun sfârșit lupta anga-

pată pentru alții și pentru Biserica. În ce privește apoi partea adversă, în urma enciclicei s'a pus capăt unei situații turburi. Enciclica constată, aceea ce din partea guvernului german s'a negat, totdeauna, că anume se pregătește terenul pentru neopăgânism, care amenință viața religioasă a Germaniei și a lumii cu urmări neprevăzute.

Aceasta situație s'a pus la punct din partea celei mai înalte autorități, care este Vaticanul, care constată fără nici o șovăire, că în Germania se dă luptă sistematică pentru nimicirea desăvârșită a creștinismului. Enciclica sună nu numai Germaniei, ci lumii întregi. Trebuie să se înțeleagă odată, că sunt de a să tăia și a se arunca în foc crăcile degenerate, care compromit naționalismul adevărat.

Bursele lumii au arătat un chip ciudat în săptămâna trecută. Au

scutit și, că lumea se împacă, că tendința de a aplana diferențele dintre națiuni crește mereu. De aici apoi panică grozavă la burse. În Londra, Praha, Paris a scăzut rapid și dezastruos prețul hârtiilor de valoare. Și oameni mici, cari au vrut să câștige mult fără munca, și-au pierdut capitalul mic. Gazetele scriu că a fost panica păcii. S'au speriat de vestea păcii aceia, cari și-au așezat banii în război : fabrici de arme, muniții, măști de gaze etc. Apare lumina veșnică și umbrele reci fug în ruptul capului.

Homo homini lupus omul este lup pentru om. Soartea tristă a unui copil de 9 ani ar trebui să pună pe gânduri lumea întreagă, căci mica tragedie din Lion este oglinda, în care privești rătăcirile lumii întregi. Pe Paul Gignoux din Lion tatăl său l-a trimis la băcănie să târguiască ceva pentru

ceșă. Dar tatăl este un muncitor harnic și credincios și aceasta împrejurare e păcat, mare păcat pentru o seamă de oameni, cari caută raiul pe pământ. E păcat atât de mare, încât sârmanul Paul de 9 ani a trebuit să plătească cu viața credința tatălui său. Iată ce s'a întâmplat : 15 feciori comuniști l'au ucis cu pietrii pe micul Paul în drumul său pasnic către prăvălie. Pietrii s'au găsit în abundență, pietrii cu colțuri și dungi, cari au sfâșiat în bucăți carnea fragedă a nevinovatului copil al unui părinte creștin.

Citiți și răspândiți

„Dumineca“

Calendar săptămânal.

23—29 Maiu 1937.

23. Dumineca Paralicului

ap. Fapt. 9, 32. Evg. Ioan 5, 1.

C. Mihail † 820

24. Luni C. Simion † 601

25. Marți Afl. cap. sf. Ioan

26. Mercuri ap. Carp.

27. Joi M. Eladie

28. Vineri M. Eutihie

29. Sâmbătă M. Teodosia † 308

...„In intristările sufletești două sunt indeosebi mijloacele, în cari trebuie să ne deprindem mai ales : 1. Să ne umilim, recunoscând că le merităm. 2. Să ne resemnăm în voia lui Dumnezeu, lăsându-ne în brațele bunătații dzești, când Dzeu ne mângăie, să ne pregătim pentru necazurile, cari adeseori urmează după mângăieri. Iar când apoi mahnirea continuă, să ne umilim și să ne resemnăm în voia lui Dumnezeu și astfel vom trage mai mare folos din mahnire, decât din mângăiere“.

„Toate se sfârșesc în lumea aceasta și bucuria și suferința : dar veșnicia nu se sfârșește niciodată“.

Sf. Alfons M. de Liguori. „Școala iubirii lui Isus Hristos“.